

Torsdagen den 7 juli 2016

P8_TA(2016)0318

Genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Europaparlamentets resolution av den 7 juli 2016 om genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, med särskilt beaktande av de avslutande iakttagelserna från FN:s kommitté för konventionen (2015/2258(INI))

(2018/C 101/13)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 2, 9, 10, 19, 168 och 216.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och artiklarna 2 och 21 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget),
- med beaktande av artiklarna 3, 15, 21, 23 och 26 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och dess ikraftträdande i EU den 21 januari 2011 enligt rådets beslut 2010/48/EG av den 26 november 2009 om ingående från Europeiska gemenskapens sida av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ⁽¹⁾,
- med beaktande av de avslutande iakttagelserna av den 2 oktober 2015 från FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning om Europeiska unionens inledande rapport ⁽²⁾,
- med beaktande av förteckningen över frågor av den 15 maj 2015 från FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning i samband med Europeiska unionens inledande rapport ⁽³⁾,
- med beaktande av uppförandekoden mellan rådet, medlemsstaterna och kommissionen om fastställande av interna ordningar för Europeiska unionens genomförande av och representation när det gäller Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter samt den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,
- med beaktande av FN:s konvention om barnets rättigheter,
- med beaktande av FN:s riktlinjer för alternativ omvårdnad av barn ⁽⁴⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 ⁽⁵⁾,
- med beaktande av rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling ⁽⁶⁾,
- med beaktande av domstolens domar i de förenade målen C-335/11 och C-337/11, HK Danmark, och i målen C-363/12, Z, och C-356/12, Glatzel,

⁽¹⁾ EUT L 23, 27.1.2010, s. 35.

⁽²⁾ CRPD/C/EU/CO/1.

⁽³⁾ CRPD/C/EU/Q/1.

⁽⁴⁾ A/RES/64/142.

⁽⁵⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 320.

⁽⁶⁾ EGT L 303, 2.12.2000, s. 16.

Torsdagen den 7 juli 2016

- med beaktande av det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 28 april 2015 till Europaparlamentet och rådet *Handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati (2015-2019) "Hålla de mänskliga rättigheterna högt på EU:s dagordning"* (JOIN(2015)0016),
- med beaktande av kommissionens förslag av den 2 december 2015 till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar vad gäller tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (COM(2015)0615),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument av den 19 juni 2015 *Reply of the European Union to the list of issues in relation to the initial report of the European Union on the implementation of the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities* (SWD(2015)0127),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument av den 5 juni 2014 *Report on the implementation of the UN Convention on the Right of Persons with Disabilities (CRPD) by the European Union* (SWD(2014)0182),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 25 oktober 2011 *Initiativ för socialt företagande: Skapa förutsättningar för att främja sociala företag inom ramen för social ekonomi och innovation* (COM(2011)0682),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 15 november 2010 *EU:s handikappstrategi 2010–2020: Nya åtgärder för ett hinderfritt samhälle i EU* (COM(2010)0636),
- med beaktande av sin resolution av den 25 februari 2016 om den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken: sysselsättning och sociala aspekter i den årliga tillväxtöversikten 2016 ⁽¹⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 10 september 2015 om att skapa en konkurrenskraftig arbetsmarknad i EU för 2000-talet: att matcha kompetens och kvalifikationer med efterfrågan och arbetstillfällena som ett sätt att ta sig ur krisen ⁽²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 10 september 2015 om socialt entreprenörskap och social innovation för att bekämpa arbetslöshet ⁽³⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 8 september 2015 över situationen för de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen (2013–2014) ⁽⁴⁾,
- med beaktande av sin ståndpunkt vid första behandlingen av den 8 juli 2015 om förslaget till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik ⁽⁵⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 20 maj 2015 om den förteckning över frågor som FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning har antagit i samband med Europeiska unionens inledande rapport ⁽⁶⁾,

---

⁽¹⁾ Antagna texter, P8_TA(2016)0059.

⁽²⁾ Antagna texter, P8_TA(2015)0321.

⁽³⁾ Antagna texter, P8_TA(2015)0320.

⁽⁴⁾ Antagna texter, P8_TA(2015)0286.

⁽⁵⁾ Antagna texter, P8_TA(2015)0261.

⁽⁶⁾ Antagna texter, P8_TA(2015)0208.

Torsdagen den 7 juli 2016

- med beaktande av sin resolution av den 4 juli 2013 om krisens konsekvenser för utsatta grupperns tillgång till vård ⁽¹⁾,
  - med beaktande av sin resolution av den 25 oktober 2011 om rörlighet och integrering av personer med funktionsnedsättning och EU:s handikappstrategi 2010–2020 ⁽²⁾,
  - med beaktande av sin resolution av den 6 maj 2009 om aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden ⁽³⁾,
  - med beaktande av djupanalysen från Europaparlamentets utredningstjänst om EU:s genomförande av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning,
  - med beaktande av Agenda 2030 för hållbar utveckling,
  - med beaktande av Europeiska ombudsmannens årsrapport 2014,
  - med beaktande av Europeiska ombudsmannens beslut, vilket avslutar den undersökning på eget initiativ som ombudsmannen gjort av kommissionen (OI/8/2014/AN),
  - med beaktande av den kommande årsrapporten för 2015 från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter,
  - med beaktande av undersökningen från december 2015 från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter om våld mot barn med funktionsnedsättning: lagstiftning, politik och program i EU,
  - med beaktande av Eurostats statistik över funktionsnedsättningar för 2014 om tillträde till arbetsmarknaden, tillgång till utbildning samt fattigdom och skillnader i inkomst,
  - med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
  - med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor och yttrandena från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor, utskottet för framställningar, utskottet för utrikesfrågor, utskottet för utveckling, utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, utskottet för transport och turism, utskottet för regional utveckling, utskottet för kultur och utbildning, utskottet för rättsliga frågor och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män (A8-0203/2016), och av följande skäl:
- A. Som fullvärdiga medborgare har alla personer med funktionsnedsättning lika rättigheter och en oförtytterlig rätt till värdighet, likabehandling, ett självständigt liv, autonomi, stöd från offentligt finansierade system och full delaktighet i samhället.
- B. Det beräknas finnas 80 miljoner människor med funktionsnedsättning i EU, varav ungefär 46 miljoner är kvinnor och flickor – det vill säga cirka 16 procent av EU:s totala kvinnliga befolkning – och funktionsnedsättning är således vanligare bland kvinnor än män i unionen. Kvinnor med funktionsnedsättning utsätts ofta för diskriminering på flera grunder och har stora svårigheter att utöva sina grundläggande rättigheter och friheter, till exempel sin rätt till utbildning och sysselsättning, vilket kan leda till social isolering och psykologiska trauman. Dessutom påverkas kvinnor av funktionsnedsättning i oproporionerligt hög grad i egenskap av omsorgsgivare för familjemedlemmar med funktionsnedsättning.
- C. Enligt EUF-fördraget ska EU bekämpa all diskriminering på grund av funktionshinder vid utformningen och genomförandet av sin politik och verksamhet (artikel 10). EU kan dessutom anta lagstiftning mot sådan diskriminering (artikel 19).

⁽¹⁾ EUT C 75, 26.2.2016, s. 130.

⁽²⁾ EUT C 131 E, 8.5.2013, s. 9.

⁽³⁾ EUT C 212 E, 5.8.2010, s. 23.

Torsdagen den 7 juli 2016

- D. Artiklarna 21 och 26 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna förbjuder uttryckligen all diskriminering på grund av funktionshinder, och föreskriver att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i samhället på lika villkor.
- E. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är den första internationella överenskommelse om mänskliga rättigheter som ratificeras av EU. Den har även undertecknats av samtliga 28 EU-medlemsstater och ratificerats av 27 medlemsstater. Den medlemsstat som ännu inte gjort det bör slutföra sina reformer för att kunna ratificera FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
- F. Det är första gången som ett konventionsorgan inom FN granskat huruvida EU fullgjort sina internationella människorättskyldigheter. De avslutande iakttagelserna från FN:s kommitté för konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som handlar om konventionens genomförande i EU och som offentliggjordes 2015, ger en viktig signal om EU:s åtagande om jämlikhet och respekt för mänskliga rättigheter och föreskriver en rad riktlinjer om lagstiftningsåtgärder och politiska åtgärder inom EU:s behörighetsområde.
- G. Domstolens rättspraxis bekräftar att konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är bindande för EU och i dess medlemsstater när de genomför EU:s lagstiftning, eftersom konventionen är "en integrerad del av EU:s rättsordning" och har "företräde framför sekundärrätten" ⁽¹⁾.
- H. Principerna i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning går långt utanför diskriminering och pekar ut vägen mot fullständigt åtnjutande av de mänskliga rättigheterna för alla personer med funktionsnedsättning och deras familjer i ett inkluderande samhälle.
- I. Personer med funktionsnedsättning utgör en heterogen grupp, där kvinnor, barn, äldre och personer med sammansatta stödbehov utsätts för tillkommande svårigheter och flerfaldig diskriminering.
- J. Funktionsnedsättning kan orsakas av en gradvis och ibland osynlig försämring av en persons hälsotillstånd, vilket är fallet för personer med neurodegenerativa eller sällsynta sjukdomar, som kan ha en negativ effekt på den ifrågavarande individens förmåga att leva ett självständigt liv.
- K. Man beräknar att omkring 80 procent av alla personer med funktionsnedsättning bor i utvecklingsländer. EU stöder främjandet av rättigheter för personer med funktionsnedsättning på internationell nivå, och är världens största givare av offentligt utvecklingsbistånd (ODA).
- L. Barn med funktionsnedsättning löper 17 gånger större risk att bo på institution än sina jämnåriga utan funktionsnedsättning, och de löper mycket större risk att utsättas för våld, försummelse och övergrepp än när de bor hemma ⁽²⁾.
- M. Barn med funktionsnedsättning har rätt att leva med (sina) familjer eller i en familjemiljö på ett sätt som är förenligt med barnens bästa. Familjemedlemmar måste ofta skära ned på eller upphöra med sin yrkesverksamhet för att ta hand om familjemedlemmar med en funktionsnedsättning.
- N. I FN:s konvention om rättigheterna för personer med funktionsnedsättning betonas nödvändigheten av att införliva ett jämställdhetsperspektiv i alla insatser och av att främja fullt åtnjutande av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter.

⁽¹⁾ Domstolens dom av den 11 april 2013 i de förenade målen C-335/11 och C-337/11, HK Danmark, punkterna 29–30; domstolens dom av den 18 mars 2014 i mål C-363/12 Z, punkt 73; domstolens dom av den 22 maj 2014 i mål C-356/12, Glatzel, punkt 68.

⁽²⁾ FRA:s rapport om våld mot barn med funktionsnedsättning: lagstiftning, politik och program i EU ("Violence against children with disabilities: legislation, policies and programmes in the EU"), http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2015-violence-against-children-with-disabilities_en.pdf.

Torsdagen den 7 juli 2016

- O. Likabehandling och positiva åtgärder och strategier för kvinnor med funktionsnedsättning och mödrar till barn med funktionsnedsättning är en grundläggande mänsklig rättighet och en moralisk skyldighet.
- P. Kvinnor och flickor med funktionsnedsättning är utsatta för diskriminering med flera dimensioner i sitt vardagsliv. Den kan ta sig olika uttryck – fysiska, känslomässiga, sexuella och ekonomiska – och där ingår våld från intima partners sida, våld från omsorgsgivares sida, sexuellt våld och institutionellt våld.
- Q. Kvinnor med funktionsnedsättning löper större risk än andra kvinnor att utsättas för våld i hemmet och sexuella övergrepp som varar längre och är intensivare ⁽¹⁾.
- R. Kvinnor med funktionsnedsättning, särskilt migranter, löper större risk för fattigdom och socialt utanförskap på grund av diskriminering på flera grunder.
- S. Funktionsnedsättning är en orsak till och kan vara en konsekvens av fattigdom, och ungefär 30 procent av de hemlösa har en funktionsnedsättning och riskerar att förbises ⁽²⁾. Det statliga socialskyddet i synnerhet spelar en viktig roll för att förhindra fattigdom bland personer med funktionsnedsättning. Statistik från 2012 visar att så många som 68,5 procent av personerna med funktionsnedsättning skulle leva i fattigdom utan de sociala förmåner, inklusive pensioner, som de får från staten ⁽³⁾.
- T. Det är nödvändigt att tillämpa gällande EU-rätt och EU:s befintliga politiska verktyg för att optimera genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
- U. Vissa medlemsstater som har ratificerat konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har ännu inte inrättat eller utsett de organ som ska genomföra och övervaka genomförandet av konventionen, i enlighet med kraven i artikel 33. Arbetet i de organ som redan inrättats, framför allt de övervakningsramar som anges i artikel 33.2, hindras av bristen på finansiella och mänskliga resurser samt avsaknaden av en solid rättslig grund för att utse dem.
- V. En av grundpelarna för personer med funktionsnedsättning är deras deltagande på och tillträde till arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsdeltagandet för dessa personer är fortsatt problematiskt och ligger på 58,5 procent jämfört med 80,5 procent för personer utan funktionsnedsättning, vilket innebär att många personer med funktionsnedsättning hindras från att leva ett självständigt och aktivt liv.
- W. Sysselsättningsgraden bland kvinnor utan funktionsnedsättning är 65 procent, jämfört med 44 procent bland kvinnor med funktionsnedsättning. Kvinnor med funktionsnedsättning utsätts oftare än män med funktionsnedsättning för diskriminering när det gäller tillgång till sysselsättning och utbildning. Den höga arbetslöshetsnivån bland personer med funktionsnedsättning är fortfarande oacceptabel. Det är svårare för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning att få tillträde till arbetsmarknaden. Hinder för rörlighet och ett större beroende av familjemedlemmar och omsorgsgivare måste övervinnas för att göra det lättare för kvinnor med funktionsnedsättning att delta aktivt i utbildning och på arbetsmarknaden samt i det sociala och ekonomiska samhällslivet.
- X. Förvärvsarbete är av avgörande vikt för att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett självständigt liv och försörja sin familj och hushållet. Kvinnor och flickor med funktionsnedsättning är ofta underbetalda. Denna utsatta grupp drabbas oftare än andra av fattigdom och löper större risk för socialt utanförskap.
- Y. EU är, i egenskap av part i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, skyldigt att se till att personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem involveras nära och blir aktivt delaktiga i utarbetandet och genomförandet av lagstiftning och åtgärder för att genomföra konventionen och i alla beslutsprocesser om frågor som rör personer med funktionsnedsättning.

⁽¹⁾ FRA:s rapport om våld mot kvinnor: en EU-övergripande undersökning ("Violence against women: an EU-wide survey"). Huvudsakliga resultat: http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf

⁽²⁾ Van Straaten et al. (2015). Egenrapporterade vårdbehov bland hemlösa i Nederländerna med eller utan en misstänkt intellektuell funktionsnedsättning: en uppföljningsstudie över ett och ett halvt år ("*Self-reported care needs of Dutch homeless people with and without a suspected intellectual disability: a 1.5-year follow-up study*"). Återfinns i: Health Soc Care Community, den 1 oktober 2015. E-utgåva, den 1 oktober 2015.

⁽³⁾ EU-SILC 2012.

Torsdagen den 7 juli 2016

- Z. Medlemsstaternas åtstrammingsåtgärder har lett till nedskärningar inom socialtjänsten, stödet till familjer och tjänsterna i näringslivet och orsakat oproportionerligt negativa effekter på levnadsstandarden för personer med funktionsnedsättning, särskilt barn med funktionsnedsättning och deras familjer.
- AA. Kommissionen har dragit tillbaka sitt förslag till direktiv om mammaledighet.
- AB. Direktiv 2011/24/EU om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård förbjuder inte uttryckligen diskriminering på grund av funktionsnedsättning.
- AC. På grund av demografiska och samhälleliga förändringar har efterfrågan på hushållsanställda och omsorgsgivare ökat, särskilt i hemmen. Det är vanligtvis kvinnor i familjen som står för omsorgen om personer med funktionsnedsättning eller omsorgsbehov, vilket ofta leder till att de utestängs från arbetsmarknaden.
- AD. I sina slutsatser om Europeiska unionens inledande rapport rekommenderar kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning att EU integrerar ett funktionshindersperspektiv i sina strategier och program för jämställdhet, liksom ett jämställdhetsperspektiv i sina handikappstrategier samt att unionen utarbetar åtgärder för positiv särbehandling, inrättar en övervakningsmekanism och finansierar uppgiftsinsamling och forskning om kvinnor och flickor med funktionsnedsättning. Vidare rekommenderar kommittén att EU tillhandahåller ett effektivt skydd mot våld, misshandel och utnyttjande, att man inom politiken för balans mellan arbetsliv och privatliv beaktar behoven bland barn och vuxna med funktionsnedsättning, liksom bland deras omsorgsgivare, och att åtgärder vidtas för att minska den höga arbetslösheten bland personer med funktionsnedsättning, varav flertalet är kvinnor.
- AE. I sin reaktion på parlamentets resolution av den 27 september 2011 *Europa, världens främsta resmål – en ny politisk ram för europeisk turism* ⁽¹⁾, som antogs av kommissionen den 13 december 2011, erkände kommissionen behovet av att garantera en obruten kedja av tillgängliga tjänster för alla (transport, inkvartering, restauranger och turistattraktioner). Kommissionen har därför börjat satsa på åtgärder som ska höja medvetenheten, öka kompetensen inom turistsektorn och i slutändan förbättra kvaliteten på turistanläggningar för personer med särskilda behov eller funktionsnedsättningar.
- AF. De behov som personer med funktionsnedsättning och nedsatt rörlighet har i fråga om transport, rörlighet och turism ger upphov till innovationsmöjligheter för företag när det gäller transport- och rörlighetstjänster och kan leda till situationer som alla vinner på genom tjänster för personer med alla typer av funktionsnedsättningar (bland annat, men inte endast begränsat till personer med nedsatt rörlighet, blinda, döva och hörselskadade, personer med autism och personer med intellektuell och psykosocial funktionsnedsättning m.m.), även andra som använder sig av dessa tjänster, i enlighet med principen ”design för alla”.

Allmänna principer och skyldigheter

1. Europaparlamentet påminner om att fullständig inkludering av personer med funktionsnedsättning inte är bara en rättighet och berättigad förmån för de berörda individerna, utan även en tillgång för samhället i stort eftersom det kan dra nytta av de värderingar och olika färdigheter som dessa personer har med sig.
2. Europaparlamentet betonar att alla personer med funktionsnedsättning har rätt att leva i ett samhälle där de har samma möjligheter som andra, så att de till fullo inkluderas och kan delta.
3. Europaparlamentet betonar att integrering av personer med funktionsnedsättning i samhället oberoende av ett lands socioekonomiska, politiska eller kulturella status inte bara är en utvecklingsfråga utan också en fråga om mänskliga rättigheter.
4. Europaparlamentet framhåller att funktionsnedsättningar blir allt vanligare i takt med en åldrande befolkning.

⁽¹⁾ EUT C 56 E, 26.2.2013, s. 41.

Torsdagen den 7 juli 2016

5. Europaparlamentet anser att EU bör inta en ledande roll när det gäller respekten för och främjandet av de mänskliga rättigheterna. Parlamentet ser positivt på att ett konventionsorgan inom FN för första gången granskat huruvida EU fullgjort sina internationella människorättskyldigheter. De avslutande iakttagelserna från FN:s kommitté för konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning om EU:s genomförande av konventionen, som offentliggjordes 2015, ger en viktig signal om EU:s åtagande om jämlikhet och respekt för mänskliga rättigheter och erbjuder vägledning i fråga om lagstiftningsåtgärder och politiska åtgärder över EU:s hela behörighetsområde.
6. Europaparlamentet stöder slutsatserna och rekommendationerna från kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning och understryker att EU-institutionerna och medlemsstaterna måste ta hänsyn till kvinnor och flickor med funktionsnedsättning i sin politik, sina program och sina strategier för jämställdhet samt jämställdhetsintegrera sina handikappstrategier. Dessutom begär parlamentet att det upprättas mekanismer för att regelbundet övervaka de framsteg som görs.
7. Europaparlamentet uppmanar Europaparlamentet, rådet och kommissionen att oinskränkt genomföra rekommendationerna från FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning och att se till att konventionen följs i all framtida lagstiftning.
8. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen och medlemsstaterna att anslå tillräckliga medel för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och det tillhörande fakultativa protokollet.
9. Europaparlamentet beklagar djupt att EU inte hållit tillräckliga formella samråd med organisationer för personer med funktionsnedsättning i sina förberedelser inför översynsprocessen av FN:s kommitté för konventionen 2015 och under utarbetandet av sin framstegsrapport. Organisationer för personer med funktionsnedsättning bör aktivt bidra till möten inom ramen för konventionen som en oberoende part, bland annat genom att delta i officiella EU-delegationer för framtida revideringar.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att befästa och lägga fram ett förslag om en verkligt strukturerad dialog mellan EU och de organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning, som bland annat inbegriper tillräcklig finansiering för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem kan delta fullt ut och på lika villkor.
11. Europaparlamentet betonar vikten av ett systematiskt och nära samråd mellan organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning, beslutsfattare, företag och andra relevanta aktörer beträffande alla nya initiativ, genomförande, övervakning och utvärdering av politiska åtgärder och insatser med avseende på utbildning, kultur, idrott och ungdom.
12. Europaparlamentet uppmanar till att ge de befintliga likabehandlingsorganen en förstärkt uppgift med att integrera, främja och övervaka konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Parlamentet påminner EU och dess medlemsstater om kravet på meningsfull samverkan med det civila samhället och, framför allt, med organisationer för personer med funktionsnedsättning.
13. Europaparlamentet begär att EU ska ratificera det fakultativa protokollet till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
14. Europaparlamentet kräver en omfattande och övergripande översyn av EU:s befintliga och kommande lagstiftning och finansieringsprogram, inbegripet framtida programperioder, i syfte att följa FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning fullt ut genom att konstruktivt involvera organisationer för personer med funktionsnedsättning och medlemmar i EU:s ramverk för konventionen (nedan kallat *EU:s ramverk*), inbegripet integration av funktionsnedsättning i all lagstiftning samt i alla åtgärder och strategier. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att integrera funktionsnedsättning i all lagstiftning samt i alla åtgärder och strategier.
15. Europaparlamentet vill att rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska tas med i EU:s allmänna socioekonomiska agenda, framför allt i Europa 2020-strategin och den europeiska planeringsterminen. Parlamentet rekommenderar att det antas en funktionsnedsättningspakt för att rättigheter för personer med funktionsnedsättning faktiskt ska integreras genom EU-initiativ.

Torsdagen den 7 juli 2016

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i samband med den europeiska planeringsterminen vid bedömningen av den sociala situationen i medlemsstaterna (landsrapporter och landspecifika rekommendationer) även fokusera på att övervaka situationen för personer med funktionsnedsättning som ett led i EU:s åtagande att bygga ett hinderfritt samhälle i Europa.
17. Europaparlamentet anser att EU-institutionerna, framför allt Europaparlamentet, rådet och kommissionen, bör arbeta för att dagens och morgondagens lagstiftning ska slå vakt om mänskliga rättigheter och fullt ut följa konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
18. Europaparlamentet ber kommissionen att tillhandahålla en lista över lagstiftning i syfte att föreslå en uppdatering av behörighetsförklaringen mot bakgrund av de avslutande iakttagelserna och se till att en sådan görs återkommande med formellt deltagande av organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning och Europaparlamentet.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i detta hänseende överväga behovet av att ta fram ett EU-ramverk som garanterar effektivt genomförande av personer med funktionsnedsättnings rättigheter, främjande av deras personliga självbestämmande, tillgänglighet, tillgång till sysselsättning, social delaktighet och ett självständigt liv samt undanröjande av alla former av diskriminering.
20. Europaparlamentet delar de farhågor som yppas i FN:s kommitté för konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i fråga om att Europeiska unionen saknar en klar strategi för genomförande av konventionen.
21. Europaparlamentet uppmanar institutionerna att föregå med gott exempel i integrationspolitiken.
22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att använda översynen av EU:s handikappstrategi till att utveckla en heltäckande, genusinkluderande EU-strategi för konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, inbegripet åtaganden avseende yttre åtgärder med klara tidsramar för genomförandet och specifika och tydliga riktmärken och indikatorer.
23. Europaparlamentet beklagar djupt den diskriminering och utestängning som personer med funktionsnedsättning utsätts för än i dag. Parlamentet uppmanar kommissionen att maximera synergier mellan å ena sidan EU:s handikappstrategi 2010–2020 och å andra sidan bestämmelserna i konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor och FN:s konvention om barnets rättigheter, för att de erkända rättigheterna faktiskt ska kunna åtnjutas och utövas i praktiken, bland annat genom harmoniserings- och genomförandeåtgärder för regelverket och kulturella och politiska insatser.
24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förtydliga den breda definitionen av funktionsnedsättning på EU-nivå.
25. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över vägledningen för sociala hänsynstaganden i samband med offentlig upphandling för att understryka de sociala skyldigheterna, men även lyfta fram möjligheterna och fördelarna med att investera i högkvalitativa stödtjänster för personer med funktionsnedsättning.
26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över riktlinjerna för konsekvensbedömningar och ändra dem genom att lägga till en mer heltäckande lista med punkter för att bättre kunna bedöma efterlevnaden av konventionen.

Särskilda rättigheter

27. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att, i syfte att undvika viktimisering, vidta åtgärder för att bekämpa alla former av diskriminering, bl.a. flerfaldig diskriminering, diskriminering på grund av anknytning och samverkande diskriminering baserad på funktionsnedsättning, särskilt med hänsyn till kvinnor och barn med funktionsnedsättning, äldre och personer med sammansatta stödbehov, inklusive personer med intellektuell och psykosocial funktionsnedsättning, och personer vilkas funktionsnedsättning förändras över tiden.
28. Europaparlamentet beklagar att rådet fortfarande inte har antagit förslaget från 2008 till direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. Parlamentet uppmanar än en gång rådet att göra det med det snaraste.

Torsdagen den 7 juli 2016

29. Europaparlamentet uppmanar EU:s institutioner och medlemsstaterna att integrera rättigheterna för kvinnor och barn med funktionsnedsättning, bland annat i den kommande agendan för barnets rättigheter, och att se till att samråd sker med pojkar och flickor och de organisationer som företräder dem i alla frågor som berör dem, med tillhandahållande av lämpligt stöd utifrån deras funktionsnedsättning och ålder.

30. Europaparlamentet betonar att om skyddet av barnets rättigheter ska säkerställas måste familjerna garanteras lämpligt stöd genom en förstärkning och uppgradering av EU:s lagstiftningsinstrument, t.ex. rättsakten om längre föräldraledighet för föräldrar till barn med funktionsnedsättning.

31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att alla personer med funktionsnedsättning kan utöva den rätt till fri rörlighet som alla EU-medborgare har genom att i befintlig och kommande lagstiftning garantera lika möjligheter, grundläggande rättigheter, lika tillgång till tjänster och till arbetsmarknaden samt samma rättigheter och skyldigheter i fråga om tillgång till sociala tjänster som andra medborgare i den medlemsstat där de är försäkrade, i överensstämmelse med principen om likabehandling och icke-diskriminering. Parlamentet uppmanar dessutom medlemsstaterna att vad gäller likabehandling i arbetslivet fullt ut uppfylla bestämmelserna i det omarbetade jämställdhetsdirektivet (2006/54/EG).

32. Europaparlamentet uppmärksammar behovet av att stödja migrerande kvinnor och flickor med funktionsnedsättning för att de ska kunna utveckla färdigheter som ger dem tillgång till lämplig sysselsättning.

33. Europaparlamentet framhåller att för att åstadkomma självständigt och oberoende boende för personer med funktionsnedsättning, särskilt för kvinnor, är (personlig eller offentlig) assistans ett sätt att stödja dem och deras familjer, göra det möjligt för dem att ta sig till arbetsplatser och utbildningsanstalter och stödja dem i samband med graviditet och moderskap.

34. Europaparlamentet uppmärksammar åter det brådskande behovet att behandla frågan om våld mot kvinnor och flickor med funktionsnedsättning i privata miljöer och institutionsmiljöer och uppmanar medlemsstaterna att inrätta stödtjänster som är tillgängliga för kvinnor och flickor med alla typer av funktionsnedsättning. Parlamentet förespråkar att EU ansluter sig till Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (Istanbulkonventionen) som ytterligare ett steg i arbetet med att bekämpa våld mot kvinnor och flickor med funktionsnedsättning.

35. Europaparlamentet påminner om vikten av rätten för personer med funktionsnedsättning att delta på alla nivåer i de politiska processer och beslutsprocesser som rör funktionsnedsättning, något som framhålls i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Parlamentet understryker att kvinnor och flickor med funktionsnedsättning, bl.a. från marginaliserade och sårbara grupper som utsätts för diskriminering på flera grunder, måste ges möjlighet och rätt att delta i beslutsfattandet så att deras intressen och rättigheter uttrycks, stöds och skyddas och ett verkligt jämställdhetsperspektiv på gräsrotsnivå säkerställs. Medlemsstaterna uppmanas att tillhandahålla lämpligt anpassade tjänster och inrättningar som skulle möjliggöra dessa personers aktiva engagemang och delaktighet samt att investera i tekniska hjälpmedel, anpassningsbar teknik och e-integration.

36. Europaparlamentet uppmanar EU-institutionerna till effektiva livsstärkande insatser för kvinnor med funktionsnedsättning, i överensstämmelse med de rekommendationer inför översynen av EU:s genomförande av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som framförts av FN-kommittén för denna konvention.

37. Europaparlamentet känner oro över att uppgiften att det i huvudsak är kvinnor som tar ansvar för uppgiften att ta hand om barn med funktionsnedsättning.

38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta arbetet för att öka medvetenheten om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och bekämpa fördomar samt för att främja en bättre förståelse för alla personer med funktionsnedsättning, så att beslutsfattandet sker på grundval av deras verkliga behov.

Torsdagen den 7 juli 2016

39. Europaparlamentet stöder initiativ som syftar till att upplysa om svårigheterna för personer med funktionsnedsättning och att göra personer med funktionsnedsättning mer medvetna om sin potential och hur de kan bidra, bl.a. genom särskilda utbildningsprogram i skolor. Parlamentet betonar att konventionens betydelse i grunden ligger i att få till en attitydförändring genom att man erkänner att det är de sociala och ekonomiska hindren som är hinder för personen snarare än funktionsnedsättningen i sig.

40. Europaparlamentet uppmanar de relevanta myndigheterna i medlemsstaterna att utarbeta strategier för att öka medvetenheten om rättigheterna för personer med funktionsnedsättning, att stödja utbildning för anställda inom turism- och transportsektorn för att öka medvetenheten om och en jämlik behandling av personer med funktionsnedsättning och att främja samarbete och utbyte av bästa praxis mellan europeiska organisationer som arbetar med frågor om funktionsnedsättning samt offentliga och privata företag som ansvarar för transporter. Parlamentet kräver också att undervisningsmaterial ska finnas i tillgängliga former.

41. Europaparlamentet betonar att flygbolagens personal måste få ordentlig utbildning så att flygbolagen kan ge lämplig service till personer med funktionsnedsättning. Parlamentet betonar att betydelsen av att se till att personalen kan hantera rullstolar utan att skada dem måste uppmärksammas.

42. Europaparlamentet välkomnar förslaget till europeisk rättsakt om tillgänglighet⁽¹⁾ och är angeläget om att den antas snabbt för att säkerställa tillgänglighet till varor och tjänster, bl.a. till de byggnader i vilka tjänsterna tillhandahålls, tillsammans med verksamma och tillgängliga nationella genomförande- och klagomålsmekanismer. Parlamentet påminner om att det behövs ett helhetsgrepp på tillgänglighetsfrågor och att den rätt till tillgänglighet som fastslås i artikel 9 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning måste garanteras personer med alla typer av funktionsnedsättning.

43. Europaparlamentet betonar behovet av att anta den europeiska rättsakten om tillgänglighet, som behövs för att hantera frågor som rör tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i fråga om transport, rörlighet och turism, och för att garantera att persontrafik med flyg, buss, på järnväg och på vatten, särskilt beträffande omstigningsställen och trappstegsfri tillgänglighet till alla offentliga tunnelbanor och tåg, webbplatser för sådana tjänster, tjänster för mobila enheter, smart biljettförsäljning och realtidsinformation samt självbetjäningsterminaler, biljettförsäljningsautomater och incheckningsautomater som används i kollektivtrafiken, är fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

44. Europaparlamentet konstaterar att det är lättare för små och medelstora företag att uppfylla EU-standardkrav än att vara tvungna att anpassa sig till olika nationella regler. Parlamentet beklagar dock att gränsoverskridande turistprodukter och turisttjänster inte omfattas av förslaget till europeisk rättsakt om tillgänglighet. Parlamentet understryker det faktum att inga ytterligare åtgärder har vidtagits på EU-nivå i fråga om turistanläggningar och turisttjänster för att gradvis harmonisera logikklassificeringssystemen utifrån tillgänglighetskriterierna.

45. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i förstärkt omfattning främja forskning och utveckling, särskilt vad gäller tillgång till ny och innovativ teknik för personer med funktionsnedsättning.

46. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vid utarbetandet av framtida lagstiftningsakter i relevanta fall, såsom i den digitala agendan, beakta det faktum att tillgänglighet är lika relevant i den fysiska miljön som i IKT-miljön.

47. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vid tillämpningen av tillgänglighetsprincipen aktivt arbeta för att införa "utformning för alla" i befintliga byggnader och vid nybyggnadsprojekt, på arbetsplatser och i vissa offentliga byggnader, t.ex. skolbyggnader som finansieras genom allmänna medel.

⁽¹⁾ COM(2015)0615.

Torsdagen den 7 juli 2016

48. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att arbeta tillsammans med parlamentet på ett tydligt och ändamålsenligt direktiv om tillgänglighet till offentliga instansers webbplatser försett med bred tillämpning och stabil kontrollmekanism, i enlighet med den föreslagna europeiska rättsakten om tillgänglighet och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, för att på så sätt garantera att de 80 miljoner personerna med funktionsnedsättning och de 150 miljoner äldre inom EU kan åtnjuta lika tillgång till webbplatser och offentlig service på internet.

49. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna se till att det EU-täckande telefonnumret för nödsituationer, 112, är fullt tillgängligt och tillförlitligt, med hjälp av den senaste tekniken på nationell nivå och i samband med roaming, framför allt för döva och personer med nedsatt hörsel, för att på så vis undvika onödiga dödsfall och skador. Parlamentet framhåller behovet av att genomföra åtgärder på nationell nivå, bland annat för att garantera överensstämmelse mellan medlemsstaterna, inklusive tillgängliga nationella larmcentraler.

50. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att elektroniska och mobila hälso- och sjukvårdstjänster, tillämpningar och apparater, däribland larmnumret 112, som måste vara lätt att använda överallt i Europa, och det avancerade systemet för lokalisering av mobiltelefoner, är helt och fullt tillgängliga för patienter med funktionsnedsättning och deras omsorgsgivare, och att vidareutnyttja potentialen hos telemedicin för att förbättra åtkomst och vård i detta sammanhang.

51. Europaparlamentet betonar behovet av att öka stödet och särskilda åtgärder för personer med funktionsnedsättning i humanitära sammanhang, särskilt barn, och uppmanar kommissionen att kartlägga investeringar och finansiering till stöd för personer med funktionsnedsättning i nödsituationer, inklusive köns- och åldersuppdelade uppgifter.

52. Europaparlamentet understryker att pågående konflikter och naturkatastrofer också bidrar till det ökande antalet personer med funktionsnedsättning.

53. Europaparlamentet stöder konventionens expertrekommendationer om att EU ska vara mer tillgängligt och inkluderande för att få till stånd ett människorättsbaserat förhållningssätt till funktionsnedsättning i risk- och nödsituationer, bland annat genom tillämpning av Sendai-ramverket för katastrofriskreducering 2015–2030. Parlamentet uppmanar med kraft till att i EU:s migrations- och flyktingpolitik integrera de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning, som drabbas av dubbel diskriminering. Parlamentet betonar att dessa åtgärder på ett lämpligt sätt bör tillgodose behoven för personer med funktionsnedsättning och beakta kravet på rättighetsbaserade rimliga anpassningsåtgärder. Parlamentet uppmanar till att behoven för personer med funktionsnedsättning ska integreras ytterligare i medlemsstaternas och EU:s humanitära åtgärder.

54. Europaparlamentet uppmanar EU att ta ledningen när det gäller att främja rättigheter för personer med funktionsnedsättning i genomförandet av Sendai-ramverket och 2030-agendan för hållbar utveckling med sina partnerländer, regionala organisationer och på global nivå.

55. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anta en genomförandeplan i överensstämmelse med rådets slutsatser från februari 2015 om katastrofhantering som inkluderar personer med funktionsnedsättning och Sendai-ramverket.

56. Europaparlamentet framhåller på nytt betydelsen av rådets slutsatser om att katastrofhantering som inkluderar personer med funktionsnedsättning bör integreras i unionens civilskyddsmekanism och i medlemsstaterna. Parlamentet framhåller att personer med funktionsnedsättning och räddningstjänst och civilskydd måste göras mer medvetna om och få information om initiativ för katastrofriskreducering och att personer med funktionsnedsättning måste få psykologiskt stöd under återhämtningsfasen efter katastrofer.

57. Europaparlamentet betonar vikten av att ge särskilt stöd till personer med funktionsnedsättning efter nödsituationer.

58. Europaparlamentet inser att utsatta samhällsmedlemmar blir ännu mer marginaliserade om de har en funktionsnedsättning, och betonar att EU-institutionerna och medlemsstaterna bör fördubbla sina insatser för att fullständigt tillmötesgå alla personer med funktionsnedsättning, också statslösa, hemlösa, flyktingar och asylsökande samt personer som tillhör minoriteter, när det gäller tillhandahållandet av rättigheter och tjänster. Parlamentet understryker att frågan om funktionsnedsättning måste integreras i EU:s migrations- och flyktingpolitik.

Torsdagen den 7 juli 2016

59. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att, i enlighet med artikel 11 i konventionen, ta särskilda hänsyn till personer med funktionsnedsättning när de lägger fram förslag om en lösning på flyktingfrågan, om finansiering eller om andra stödåtgärder.

60. Europaparlamentet betonar att EU bör vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att samtliga personer med funktionsnedsättning som fråntagits sin rättskapacitet kan utöva alla rättigheter enligt EU:s fördrag och lagstiftning, såsom tillgång till rättslig prövning, till varor och tjänster, inklusive banktjänster och sysselsättning samt hälso- och sjukvård liksom rösträtt och konsumenträttigheter.

61. Europaparlamentet erkänner att konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har visat sig vara ett positivt och mycket viktigt instrument för främjande av lagreformer och för att medlemsstaterna ska åläggas att ompröva hur personer med funktionsnedsättning uppfattas. Parlamentet beklagar dock de svåra utmaningar som personer med funktionsnedsättning fortfarande ställs inför inom strategiska områden såsom rättskipning i brottmål och politiskt deltagande. Parlamentet ser det som en prioritering att det politiska systemet ska bli helt och fullt tillgängligt för alla personer med funktionsnedsättning. Parlamentet inser att det då måste handla om mer än bara att rent fysiskt kunna komma åt att rösta, och att tillgängligheten bör inbegripa en bred uppsättning initiativ för att öppna den demokratiska processen för alla medborgare. Parlamentet anser att detta bör inbegripa valmaterial på teckenspråk, i punktskrift och lättläst format, tillhandahållande av all den hjälp personer med funktionsnedsättning behöver i samband med valförhållanden, främjande av poströstning och budröstning när så är möjligt, och undanröjande av hinder för de medborgare med funktionsnedsättning som önskar kandidera i val, liksom åtgärder med inriktning på att hantera gällande regler avseende rättskapacitet och dess inverkan på enskilda människors förmåga att delta fullt ut i den demokratiska processen. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa ett korrekt och fullständigt genomförande, särskilt för personer med funktionsnedsättning, av bestämmelserna i artikel 3.2 i direktiv 2012/29/EU om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem, och i direktiven 2010/64/EU om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden respektive 2012/13/EU om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden, och i synnerhet i direktiv 2013/48/EU om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att kontakta tredje parter och konsulära myndigheter under frihetsberövandet.

62. Europaparlamentet beklagar på det djupaste att många stater genom domstolsåtgärder fortfarande fränkänner eller begränsar rättskapaciteten för personer med intellektuella svårigheter. Parlamentet uppmanar EU:s medlemsstater att ta ett positivt grepp på frågan om rättskapacitet genom att gå in för att stödja de berörda personerna och låta dem medverka, i stället för att automatiskt utestänga dem.

63. Europaparlamentet oroas över de svårigheter som personer med funktionsnedsättning fortfarande ställs inför när det gäller möjligheter till rättslig prövning. Parlamentet påminner om att möjligheter till rättslig prövning är en grundläggande rättighet och en viktig del av rättsstatsprincipen. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta åtgärder för att förfarandena fullt ut ska anpassas till personer med funktionsnedsättning. Kommissionen bör överväga att infoga särskilda utbildningsprogram om konventionen i EU:s program "Rättsliga frågor" för 2014–2020. Domstolar i EU bör tillämpa sina interna regler och instruktioner på ett sätt som underlättar möjligheterna till rättslig prövning för personer med funktionsnedsättning, och de allmänna rekommendationerna från kommittén för konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning bör också beaktas vid rättskipningen.

64. Europaparlamentet erkänner att Haagkonventionen om internationellt skydd av vuxna på många sätt funktionellt kan bidra till och stödja parterna i konventionen i uppfyllandet av sina internationella skyldigheter. Parlamentet beklagar i detta sammanhang att kommissionen inte följt upp parlamentets resolution av den 18 december 2008 med rekommendationer till kommissionen om gränsöverskridande konsekvenser av det lagliga skyddet av vuxna ⁽¹⁾.

65. Europaparlamentet understryker att det förekommer våld, mobbning och sexuella övergrepp i skolan, hemmet och olika institutioner, och att barn med funktionsnedsättning är mer utsatta för detta. Parlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att ingripa mer effektivt och att bekämpa våldet mot barn med funktionsnedsättning med hjälp av specifika åtgärder och tillgängliga stödtjänster.

⁽¹⁾ EUT C 45 E, 23.2.2010, s. 71.

Torsdagen den 7 juli 2016

66. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vidta ändamålsenliga åtgärder för att förhindra våld mot barn med funktionsnedsättning. Åtgärderna ska rikta sig till familjer, grupper, yrkesverksamma och institutioner. Parlamentet noterar att skolor spelar en avgörande roll för att främja social inkludering och betonar behovet av lämpliga mekanismer som möjliggör integrering i vanliga skolor och säkerställer att pedagoger och lärare är tillräckligt förberedda och utbildade för att känna igen och ingripa mot våld mot barn med funktionsnedsättning.

67. Europaparlamentet uppmanar dessutom medlemsstaterna att se till att ofrivillig behandling och inlåsning förbjuds i lagstiftningen i enlighet med senaste internationella standarder.

68. Europaparlamentet uppmanar med kraft till att principen om fri rörlighet för personer med funktionsnedsättning inom EU ska garanteras genom att alla hinder som fortfarande står i vägen för utövandet av denna frihet undanröjs.

69. Europaparlamentet betonar att den fria rörligheten för EU-medborgare måste garanteras för personer med funktionsnedsättning. Medlemsstaterna måste därför säkerställa ömsesidigt erkännande av dessa personers situation och sociala rättigheter (artikel 18 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning).

70. Europaparlamentet beklagar att rådet inte ville inkludera handlingar om funktionsnedsättning i tillämpningsområdet för förordningen om främjande av medborgares och företags fria rörlighet genom förenkling av godtagandet av vissa officiella handlingar i EU.

71. Europaparlamentet välkomnar det europeiska intyget om funktionsnedsättning. Europaparlamentet beklagar det begränsade deltagandet från vissa medlemsstaters sida i projektet för ett "europeiskt intyg för funktionsnedsättning", som genom praktiska åtgärder främjar rörlighet och ömsesidigt erkännande av rättigheterna för medborgare med funktionsnedsättning i medlemsstaterna.

72. Europaparlamentet betonar att om rättigheterna för personer med funktionsnedsättning ska iakttas fullt ut måste dessa personer garanteras rätten att välja hur de vill leva och hur de bäst kan utnyttja sin potential, t.ex. genom att man i ökad utsträckning anlitar omsorgsgivare.

73. Europaparlamentet beklagar på det djupaste de katastrofala förhållanden i vilka personer med funktionsnedsättning har konstaterats finnas i vissa medlemsstater, och uppmanar medlemsstaterna att göra allt för att Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och dess artikel 3 med förbud mot omänsklig och förnedrande behandling ska respekteras.

74. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och rådet att bättre tillgodose behoven hos personer med funktionsnedsättning, och att alltid beakta deras behov när EU-förordningar om t.ex. passagerarrättigheter i olika transportslag (förordningarna (EG) nr 1107/2006 och (EG) nr 261/2004 om luftfart, förordning (EG) nr 1371/2007 om järnvägstransport, förordning (EU) nr 1177/2010 om vattenvägstransport och förordning (EU) nr 181/2011 om busstransport) ses över, och när lagstiftning utarbetas om exempelvis passagerarrättigheter för multimodala resor. Parlamentet framhåller att EU 2010 utlovade ett hinderfritt samhälle i Europa i EU:s handikappstrategi 2010–2020.

75. Europaparlamentet uppmanar EU att bättre övervaka tillämpningen av lagstiftningen om passagerarrättigheter och att harmonisera arbetet vid de nationella tillsynsmyndigheterna, och uppmanar medlemsstaterna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att genomföra EU-lagstiftning vars syfte är att förbättra tillgången till transporter lokalt, regionalt och nationellt inom transport- och turismsektorn (bl.a. buss och taxi, kollektivtrafik i städerna samt järnvägs-, luft- och vattenvägstransporter och även järnvägsstationer, flygplatser och hamnar) och att hantera de problem som står i vägen för ett hinderfritt Europa, exempelvis genom stärkta befogenheter för de tillsynsmyndigheter som enligt lagstiftningen ansvarar för passagerarrättigheter för att säkerställa att alla passagerare med funktionsnedsättning har faktiska och lika rättigheter i hela EU, även avseende tillgänglighet och standardisering, harmonisering, tekniska krav samt incitament för företag.

Torsdagen den 7 juli 2016

76. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förtydliga ansvaret för var och en av de aktörer som tillhandahåller vård för personer med funktionsnedsättning, särskilt vid byten mellan olika slags transportmedel, och att ge parlamentet information om deltagandet av föreningar för personer med funktionsnedsättning och deras roll i tillämpningen av lagstiftningen om passagerarrättigheter.

77. Europaparlamentet betonar att hinderfri tillgång till transporttjänster, fordon, infrastruktur och intermodala kommunikationsnav, framför allt på landsbygden, är ett krav för att säkra rörlighetssystem utan inbyggd diskriminering. Parlamentet betonar i samband med detta att personer med funktionsnedsättning måste ha tillgång till varor och tjänster och att mer måste göras för att både transport- och turisttjänster, fordon och infrastruktur ska bli tillgängliga. Parlamentet påpekar att Fonden för ett sammanlänkat Europa erbjuder en möjlighet till finansiering för åtgärder i stadsområden och för åtgärder som förbättrar tillgängligheten för personer med någon typ av funktionsnedsättning, på upp till 10 procent av anpassningskostnaderna.

78. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i sin årsrapport om genomförandet av anslagen för TEN-T offentliggöra vilka framsteg som gjorts vad gäller åtgärder och det stödbelopp som beviljats för att anpassa infrastruktur till personer med funktionsnedsättning från Fonden för ett sammanlänkat Europa och från andra EU-fonder. Parlamentet uppmanar även kommissionen att vidta åtgärder för att främja ett större engagemang i projekt med målet att anpassa infrastruktur till personer med funktionsnedsättning, bl.a. i form av informationsmöten för potentiella utvecklare.

79. Europaparlamentet framhåller i detta sammanhang betydelsen av att finansiera åtgärder i stadsområden där man oftare måste byta mellan olika slags transportmedel och där personer med någon form av funktionsnedsättning har det som svårast.

80. Europaparlamentet understryker det faktum att ständigt tillgängliga format bör stå högst upp på dagordningen vad gäller en digitaliserad politik för rörlighet, och bör underlätta tillgänglighet för alla personer med olika typer av funktionsnedsättning genom användning av tillgängliga språk, format och tekniker som lämpar sig för olika typer av funktionsnedsättning, inklusive teckenspråk, blindskrift, förstorande och alternativa kommunikationssystem samt andra tillgängliga metoder, medel och format för kommunikation som personen själv väljer, inklusive lättläst information eller piktogram, undertextning och personliga textmeddelanden om resor, bokning och biljettförsäljning, och genom användning av flera sensoriska kanaler. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att, i fråga om transportmöjligheter och transporttjänster, inrätta lämpliga övervaknings- och kontrollmekanismer genom vilka det säkerställs att tillgänglighet och hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning erbjuds också i kollektivtrafiken i samtliga medlemsstater.

81. Europaparlamentet betonar att personer med funktionsnedsättning bör kunna få information om hur de kan ta sig från dörr till dörr med multimodala och gränsöverskridande transportförbindelser som låter dem välja mellan den mest hållbara, billigaste eller snabbast förbindelsen, och de bör även kunna boka och betala resan elektroniskt.

82. Europaparlamentet kräver också att trafikinformation i realtid ska finnas tillgänglig så att människor med funktionsnedsättning kan få information om eventuella störningar och alternativa resmöjligheter före resan.

83. Europaparlamentet betonar att personer med funktionsnedsättning måste få tillgång till information och kommunikation i lättillgängliga format och tekniker som lämpar sig för olika typer av funktionsnedsättning, däribland teckenspråk, blindskrift, förstorande och alternativa kommunikationssystem samt andra tillgängliga metoder, medel och format för kommunikation som de själva väljer, såsom lättlästa format och textning. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att vidta nödvändiga åtgärder för att kontrollera att EU:s lagstiftning om tillgång till information och kommunikation efterlevs. Parlamentet riktar en kraftfull uppmaning till rådet att utan ytterligare dröjsmål anta beslutet om ingående på Europeiska unionens vägnar av Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för personer som är blind, synsvaga eller har annat läshandikapp. Parlamentet uppmanar rådet och medlemsstaterna att vidta konsekventa och ändamålsenliga åtgärder i enlighet med dess bestämmelser.

84. Europaparlamentet påminner om att rätten att leva självständigt och delta i samhället och i kulturliv, fritidsverksamhet och idrott samt få tillgång till en integrerad utbildning garanteras i artiklarna 19, 24 och 30 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Dessa rättigheter skyddas i EU-lagstiftningen, särskilt artikel 21 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna, som förbjuder diskriminering på grund av funktionshinder och på grundval av principen om fullständigt och faktiskt deltagande, inbegripet demokratisk delaktighet och inkludering i samhället av personer med funktionsnedsättning (artikel 3 i konventionen). Parlamentet uppmanar därför kommissionen

Torsdagen den 7 juli 2016

och medlemsstaterna att förstärka de åtgärder som ska säkerställa att personer med funktionsnedsättning på samma villkor som andra faktiskt får tillgång till centrala områden såsom bra och integrerad utbildning, kultur och idrott men också aktiviteter utanför skoltid såsom teater, språk och konst. Parlamentet uppmanar kommissionen att infoga en funktionsnedsättningsspecifik indikator i Europa 2020-strategin inom ramen för utbildningsmålen.

85. Europaparlamentet påminner om förslaget till allmänna kommentarer från FN:s kommitté för konventionen om artikel 24 (rätten till en integrerad utbildning), där det normativa innehållet, staternas skyldigheter, förhållandet till andra bestämmelser i konventionen och genomförandet på nationell nivå specificeras.

86. Europaparlamentet påminner om att ungdomsinriktade program särskilt bör uppmärksamma unga personer med funktionsnedsättning.

87. Europaparlamentet noterar att ungdomsstrategierna efter 2018 bör ta hänsyn till behoven för ungdomar med funktionsnedsättning.

88. Europaparlamentet påminner om att personer med funktionsnedsättning ofta utestängs från eller saknar faktisk tillgång till utbildningstjänster om det behövs individanpassade utbildningsprocesser som tar hänsyn till graden av funktionsnedsättning för att de ska kunna nå sin fulla sociala, ekonomiska och utbildningsmässiga potential. Parlamentet betonar att nödvändiga åtgärder bör vidtas för att alla studerande med funktionsnedsättning ska erbjudas rimliga anpassningsåtgärder så att de kan utöva sina rättigheter till integrerad och högkvalitativ utbildning. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och ansvariga delegerade regionala och lokala myndigheter att stärka utbildningsprogram och kontinuerlig fortbildning för alla berörda parter som är involverade i icke-formella och informella utbildningssammanhang samt tillgången till IKT-infrastruktur, för att stödja arbetet med studerande med funktionsnedsättning, och att bekämpa fördomar mot personer med funktionsnedsättning, särskilt personer med psykosocial och intellektuell funktionsnedsättning.

89. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta ändamålsenliga åtgärder för att ta itu med segregeringen och avvisandet av studerande med funktionsnedsättning i skolor och andra lärmiljöer, och att erbjuda rimliga anpassningsåtgärder och det stöd som behövs för att underlätta för den lärande att nå sin fulla potential. Parlamentet framhåller det faktum att lika möjligheter bara kan bli verklighet om rätten till integrerad utbildning säkerställs på alla nivåer och i all slags utbildning, däribland livslångt lärande, och erkännandet av kvalifikationer för personer med funktionsnedsättning garanteras, särskilt de kvalifikationer som förvärvats tack vare stödjande lärmiljöer, där personer med funktionsnedsättning specifikt kan förvärva kompetens och färdigheter med hjälp av vilka de kan övervinna sin funktionsnedsättning. Parlamentet pekar på de särskilda utbildningsprogrammets tekniska och ekonomiska brister, särskilt i de krisdrabbade medlemsstaterna, och uppmanar kommissionen att undersöka hur förhållandena kan förbättras.

90. Europaparlamentet noterar de framsteg som har gjorts i bestämmelserna för studentutbytesprogram, särskilt Erasmus+-programmet, genom infogandet av ytterligare ekonomiskt stöd till rörlighet för studenter och personal med funktionsnedsättning, och vidhåller att det är nödvändigt med fortsatta specifika bestämmelser i alla delar av programmet. I praktiken stöter studerande med funktionsnedsättning fortfarande på många hinder (i fråga om attityder, kommunikation, arkitektur, information etc.). Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utöka sitt engagemang för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i EU-utbytesprogram och att informera mer och tydligare om möjligheterna till rörlighet. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att främja utbyte av bästa praxis beträffande tillträde till utbytesprogram för studenter och lärare med funktionsnedsättning.

91. Europaparlamentet menar att man i utbildningssystemen måste undvika att skapa grupper som stämplar de studerande (t.ex. nivågruppering), eftersom det inverkar negativt på studerande med funktionsnedsättning, särskilt de med inlärningssvårigheter.

92. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att infoga ett särskilt avsnitt om funktionsnedsättning i sin utvärdering av direktivet om gränsöverskridande hälso- och sjukvård, och uppmanar medlemsstaterna att främja genomförandet av detta direktiv, även utifrån behoven hos personer med funktionsnedsättning och deras rätt att känna till och, på jämställd fot med andra, verkligen begagna sig av direktivets bestämmelser och instrument, vilka även folk i allmänhet har liten kännedom om.

Torsdagen den 7 juli 2016

93. Europaparlamentet framhåller det starka sambandet mellan funktionsnedsättning, som berör över 15 procent av EU:s befolkning, och ohälsa, varvid svårigheter och ihållande hinder vid åtkomst medför att personer med funktionsnedsättning får olämplig hälso- och sjukvård eller inte får sina behov tillgodosedda, exempelvis när funktionsnedsättningen beror på en biverkning. Bristande tillgång till hälso- och sjukvård av god kvalitet har en negativ effekt på möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att leva självständigt, integrerat och jämlikt.

94. Europaparlamentet noterar med oro att personer med funktionsnedsättning rapporterar om väsentligt högre grad av otillräcklig eller nekad vård och förekomst av tvångsbehandling eller dålig behandling, och pekar på vårdpersonalens bristande utbildning om vårdbehoven för personer med funktionsnedsättning. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att investera i utbildning av personal som behandlar och tar hand om personer med funktionsnedsättning.

95. Europaparlamentet betonar att personer med funktionsnedsättning måste ge sitt informerade samtycke till alla medicinska ingrepp som kräver det. Alla nödvändiga åtgärder måste därför vidtas för att se till att dessa personer kan få tillgång till den relevanta informationen och förstå den. Parlamentet betonar att deras samtycke måste ges personligen, i förväg och med full vetskap om alla fakta, med stöd av de nödvändiga mekanismerna för att se till att dessa principer efterlevs, och att liknande, lämpliga åtgärder också måste vidtas i förhållande till personer med psykosocial funktionsnedsättning.

96. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att integrera särskilda åtgärder för funktionsnedsättning i hälso- och sjukvårdsinstrument och -politik för att bidra till bättre hälsoutfall för personer med funktionsnedsättning i medlemsstaterna genom bättre fysisk, miljömässig och sensorisk tillgänglighet, kvalitet och överkomlighet, och att samråda ingående med personer med funktionsnedsättning under utformningen av instrumenten och politiken.

97. Europaparlamentet uppmanar att reproduktiva rättigheter hör till de grundläggande friheter som garanteras enligt Wiendeklarationen och -handlingsprogrammet från 1993 samt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, inbegripet rätten till jämlikhet och icke-diskriminering, rätten att ingå äktenskap och bilda familj, rätten till omfattande reproduktiv hälso- och sjukvård, däribland familjplanering och mödrahälsovård, utbildning och information, rätten att ge informerat samtycke till alla medicinska förfaranden, däribland sterilisering och abort, samt rätten att inte bli utsatt för sexuellt övergrepp och utnyttjande.

98. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta åtgärder för att se till att all hälso- och sjukvård och alla tjänster för kvinnor med funktionsnedsättning, inbegripet alla behandlingar och tjänster som rör reproduktiv hälsa och psykisk hälsa, är tillgängliga och baserade på fritt och informerat samtycke från den berörda personen.

99. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att anta riktlinjer för att se till att all utbildning, information och hälso- och sjukvård och alla tjänster som rör sexuell och reproduktiv hälsa görs tillgängliga för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning i ett tillgängligt och ålderslämpligt format, inbegripet teckenspråk, blindskrift, taktill kommunikation, stor stil och andra alternativa kommunikationssätt, -medel och -format.

100. Europaparlamentet uppmanar att behovet av specialstöd, inklusive barnomsorg, för kvinnor och män med funktionsnedsättning och deras familjer, måste tillgodoses för att de fullt ut ska kunna njuta av moderskapet och faderskapet.

101. Europaparlamentet betonar att sjukförsäkringssystemen inte får diskriminera personer med funktionsnedsättning.

102. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att utarbeta EU-omfattande riktlinjer för de nationella kontaktpunkterna om att förse alla patienter med tillgänglig information om vård i andra medlemsstater, med särskild hänsyn till patientorganisationernas roll.

103. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bistå medlemsstaterna och medlemmarna i det europeiska referensnätverket med att utöka nätverkets resurser och expertis till att även omfatta former av funktionsnedsättning som, även om de inte nödvändigtvis är sällsynta, också kräver högt specialiserad vård som ges av tvärvetenskapliga vårdteam och ett sammanförande av kunskaper och resurser genom denna ram.

Torsdagen den 7 juli 2016

104. Europaparlamentet framhåller att produkter och tjänster måste göras mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Ekonomiska och lönsamhetsrelaterade hinder står i vägen för att detta ska kunna utvecklas och genomföras. Om personer med funktionsnedsättning involveras i större utsträckning i utvecklingen av produkter och tjänster kommer detta att bidra till att främja större säkerhet och tillgänglighet.

105. Europaparlamentet understryker det faktum att personer med fysisk funktionsnedsättning möter problem även på marknaden för digitaliserad rörlighet, och vill att tillgången underlättas för alla personer med alla typer av funktionsnedsättning genom användning av tillgängliga språk, format och tekniker som lämpar sig för olika typer av funktionsnedsättning, däribland teckenspråk, blindskrift, förstorande och alternativa kommunikationssystem samt andra tillgängliga metoder, medel och format för kommunikation som de själva väljer, såsom lättläst språk, undertextning och personliga textmeddelanden, särskilt i samband med hälsorelaterad information genom användning av mer än en sensorisk kanal.

106. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att satsa på förebyggande och hälsofrämjande arbete för att ta itu med de allvarliga skillnaderna i fråga om tillgång till hälso- och sjukvård, som drabbar de mest utsatta med funktionsnedsättning.

107. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att verka för att sjukdomar som bryter ned minnet ska klassificeras som funktionsnedsättning.

108. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att vederbörligen erkänna anhörigvårdarens viktiga roll och se till att de också har lämplig tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster, med tanke på hur det påverkar deras egen fysiska och psykiska hälsa och deras eget välbefinnande att ta hand om personer med funktionsnedsättning.

109. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att se till att anställningskopplade rättigheter och tjänster, bl.a. rimlig anpassning i samband med direktivet om likabehandling i arbetslivet, går att överföra och är förenliga med den fria rörligheten för personer med funktionsnedsättning såsom anges i fördragen. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att införa stimulansåtgärder för arbetsgivare och aktiv arbetsmarknadspolitik till stöd för anställandet av personer med funktionsnedsättning. Parlamentet erkänner att både den sociala ekonomin och den framväxande digitala ekonomin har potential att skapa sysselsättning för personer med funktionsnedsättning.

110. Europaparlamentet uttrycker sin oro över de höga arbetslöshetsnivåerna bland personer med funktionsnedsättning, särskilt bland kvinnor med funktionsnedsättning, jämfört med andra befolkningsgrupper i EU. Medlemsstaterna uppmanas att främja och trygga en politisk ram för arbetsmarknadsdeltagandet bland kvinnor med funktionsnedsättning, inklusive kvinnor med dolda funktionsnedsättningar, kroniska sjukdomar eller inlärningssvårigheter.

111. Europaparlamentet oroas över att det inte framgår uttryckligen i direktivet om likabehandling i arbetslivet att det är en form av diskriminering att neka personer med funktionsnedsättning rimlig anpassning. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en lägesrapport om de typer av klagomål som inkommit och i detta avseende överväga huruvida det är nödvändigt med en översyn av direktivet.

112. Europaparlamentet framhåller fördelarna med att gå utanför anställningsramen i skyddade verkstäder och upprätta anställningsvillkor för personer med funktionsnedsättning med hjälp av vilka de inkluderas på den öppna arbetsmarknaden. Parlamentet betonar vikten av att dela god praxis mellan offentliga myndigheter, organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning, leverantörer av stödtjänster, erfarna arbetsgivare och andra relevanta aktörer.

113. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att främja sysselsättning för personer med funktionsnedsättning genom sociala och solidariska ekonomiska företag, och på så sätt hjälpa personer med funktionsnedsättning att komma in på arbetsmarknaden. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att fortsätta att främja den nya sociala investeringsmarknaden med hjälp av verktyg som har skapats som en del i initiativet för socialt företagande och att informera parlamentet om resultaten av sin halvtidsöversyn.

114. Europaparlamentet erinrar om att personer med funktionsnedsättning, för att undvika uppsägning, måste ges möjlighet att utföra sitt arbete enligt ett särskilt regelverk. Vidare förordar parlamentet lämpliga kontroller och samarbetsformer med arbetsförmedlingar och företag för att förhindra att personer med funktionsnedsättning marginaliseras från arbetslivet och för att dra full nytta av deras potential.

115. Europaparlamentet uppmanar enträget medlemsstaterna att anta kvalitetsramar för praktiktjänstgöring och att uppmanra till och utveckla möjligheter till lärlingsutbildning och utbildning för personer med funktionsnedsättning, samtidigt som man garanterar rimligt boende och rimlig tillgänglighet i syfte att säkerställa socialt skydd och främja integrationen av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden.

Torsdagen den 7 juli 2016

116. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta brådskande åtgärder för att förhindra och vända de negativa effekter som åtstrammingsåtgärderna har haft på det sociala skyddet för personer med funktionsnedsättning.

117. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att genomföra effektiva mekanismer för att förhindra eller minska fattigdom, utsatthet och socialt utanförskap bland personer med funktionsnedsättning och deras familjer, med särskild hänsyn till barn med funktionsnedsättning, i samband med den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

118. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att avstå från nedskärningar av förmåner som har koppling till funktionsnedsättning, lokalt baserade tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster samt utbildningsprogram, om dessa undergräver konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och ytterligare ökar fattigdomen och det sociala utanförskapet.

119. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att, i syfte att bekämpa social utestängning av personer med funktionsnedsättning och deras familjer, på grundval av gemensamma regler främja åtgärder mot fattigdom, som många familjer till misgynnade personer befinner sig i, varvid man bör ta avstamp i tydliga indikatorer utifrån vilka de nödvändiga vårdinsatserna kan anpassas.

120. Europaparlamentet understryker att medlemsstaterna och kommissionen, enligt artikel 7 och artikel 96.7 i förordningen om gemensamma bestämmelser (EU) nr 1303/2013, ska se till att jämställdhet, icke-diskriminering och integration av personer med funktionsnedsättning beaktas och främjas vid genomförandet av de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna) i allmänhet och i de operativa programmen i synnerhet. Parlamentet efterlyser ett helhetsgrepp för att tillgodose de särskilda behoven hos personer med funktionsnedsättning. Parlamentet uppmanar kommissionen att noggrant övervaka tillämpningen av de allmänna förhandsvillkoren om antidiskriminering och funktionsnedsättning. Parlamentet betonar att bedömningen ska innehålla en värdering av hur pass väl planerade åtgärder främjar lika möjligheter för män och kvinnor och integrering av personer med funktionsnedsättning, särskilt i fråga om tillgång till finansiering.

121. Europaparlamentet uppmanar med eftertryck beslutsfattarna på lokal, regional och nationell nivå och på EU-nivå att garantera en effektiv övervakning av genomförandet av bestämmelser om icke-diskriminering, liksom ESI-fondernas tillgänglighet och användning för att stödja lika tillgång till alla tjänster, inklusive internet, för personer med funktionsnedsättning och likvärdiga bostäder i tillräcklig mängd i lokalsamhällena i alla områden (t.ex. på landsbygden, i glesbygden och i städerna) och till stöd för de institutioner som tar hand om dem. Parlamentet noterar dock att socialpolitiken och finansieringen av den förblir ett ansvarsområde främst för medlemsstaterna.

122. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att noggrant övervaka att principen om icke-diskriminering och tillhörande lagstiftning iakttas vid användningen av ESI-fonderna. Parlamentet understryker att organ som är ansvariga för att främja social delaktighet och icke-diskriminering, däribland organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning, måste inkluderas i partnerskapet under programplaneringen och genomförandet av de operativa programmen, för att se till att dessa personers intressen och problem verkligen tas i beaktande. Parlamentet uppmanar eftertryckligen till att ESI-fonderna används för att säkerställa miniminormer i fråga om tillgänglighet, rörlighet och bostäder för personer med funktionsnedsättning, och noterar att detta är en utmaning och viktig uppgift, särskilt för lokala och regionala myndigheter.

123. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att använda strukturfonderna, framför allt Europeiska socialfonden och Kreativa Europa, på ett bättre sätt, och att engagera nationella, regionala och lokala organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning i så hög utsträckning som möjligt. Parlamentet betonar också vikten av att garantera full tillgång för personer med funktionsnedsättning till arbetsmarknaden, utbildning och skolning, Erasmus+, ungdomsgarantin och Euresinitiativ.

124. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utsträcka den princip enligt vilken upphandlande myndigheter inom ramen för europeiska struktur- och investeringsfonder har möjlighet att underkänna anbudsgivare som inte fullgör åtagandet om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

125. Europaparlamentet välkomnar förhandsvillkoren om social inkludering och dess prioriterade investeringar i övergången från institutionella tjänster till tjänster i näringslivet i förordningen om gemensamma bestämmelser. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att använda fonderna till en avinstitutionalisering och som ett verktyg för att genomföra FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Torsdagen den 7 juli 2016

126. Europaparlamentet ser med oro på att de europeiska struktur- och investeringsfonderna missbrukas till att främja institutionalisering och uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att stärka sin övervakning i linje med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och i samråd med organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning. Parlamentet anser att principer om öppenhet bör styra hela förfarandet, från det att medel anslås till dess att de används i praktiken.

127. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder, även med hjälp av ESI-fonderna och andra lämpliga EU-fonder, för att utveckla överkomliga stödtjänster av hög kvalitet i lokalsamhällen för pojkar och flickor med funktionsnedsättning och för deras familjer, däribland för personer med behov av omfattande stöd, att främja avinstitutionisering och förhindra ny institutionalisering samt främja inkluderande lokalsamhällen och tillgång till inkluderande utbildning av god kvalitet för pojkar och flickor med funktionsnedsättning.

128. Europaparlamentet anser att EU-institutionerna bör överväga att öppna morgondagens och dagens kanaler till finansiering för organisationer som aktivt företräder personer med funktionsnedsättning.

129. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta arbeta för integration av personer med funktionsnedsättning genom tillhandahållande av ekonomiskt stöd till en rad gräsrotsprojekt och gräsrotsorganisationer.

130. Europaparlamentet uppmanar EU-institutionerna och medlemsstaterna att aktivt engagera personer med funktionsnedsättning i beslutsprocesserna, inbegripet genom de organisationer som representerar dem, i enlighet med artikel 4.3 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Parlamentet kräver också ett vederbörligt hänsynstagande till de synpunkter som personer med funktionsnedsättning uttrycker vid dessa beslutsprocesser.

131. Europaparlamentet upprepar vikten av att undantag från och inskränkningar av upphovsrätten och närstående rättigheter är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Parlamentet noterar att Marrakechfördraget ingåtts för att underlätta tillgången till publicerade verk för blinda eller synskadade, och upprepar sin övertygelse om att EU är behörigt att ingå detta fördrag utan att ratificeringen villkoras av en översyn av EU:s regelverk eller av tidpunkten för ett beslut av domstolen. Parlamentet betonar i detta hänseende även hur viktigt det är att parlamentet, kommissionen och medlemsstaterna samarbetar för att säkerställa en snabb ratificering av Marrakechfördraget.

132. Europaparlamentet betonar att varje förändring av lagstiftningen på upphovsrättsområdet och närstående rättigheter måste ge personer med funktionsnedsättning tillgång till verk och tjänster som skyddas av dessa rättigheter i alla former. Parlamentet påminner om att kommissionen väntas lägga fram lagstiftningsförslag om undantag från och inskränkningar av upphovsrätten och närstående rättigheter för att personer med funktionsnedsättning av olika slag ska ha tillgång till verk och tjänster som skyddas av dessa rättigheter.

133. Europaparlamentet framhåller vikten av digitala system för personer med funktionsnedsättning för att underlätta deras deltagande i alla delar av samhällslivet, och uppmanar till fortsatt forskning om användningen av tekniska hjälpmedel i utbildningen. Ett oproportionerligt antal personer med funktionsnedsättning har för närvarande inte tillgång till internet och står utanför den digitala utvecklingen, varför de går miste om information, möjligheter, nya färdigheter och tillgång till viktiga tjänster. Parlamentet uppmanar därför lagstiftarna på nationell nivå och EU-nivå att inkludera bestämmelser om tillgänglighet vid genomförandet av lagstiftningen om den digitala inre marknaden, att integrera frågan om åtkomlighet till digitalt innehåll i all relevant politik, att initiera utbildningsprogram för "digitala mästare" på lokal nivå för att uppmuntra fler personer med funktionsnedsättning att använda internet och att vidta nödvändiga åtgärder för att bekämpa it-brottslighet och nätmobbning. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att immateriell äganderätt inte på ett orimligt eller diskriminerande sätt hindrar personer med funktionsnedsättning att få tillgång till kulturellt material, och att överväga ett obligatoriskt undantag för upphovsrätt vid användning av verk för personer med funktionsnedsättning, vilken är direkt relaterad till funktionsnedsättningen och icke-kommersiell, i den utsträckning den specifika funktionsnedsättningen kräver det. Parlamentet efterlyser en övergripande strategi för att de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning ska tillämpas i all EU-politik.

Torsdagen den 7 juli 2016

134. Europaparlamentet påminner om att idrott är ett ytterst värdefullt verktyg för social integrering, eftersom det ger kontakter och sociala färdigheter. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i enlighet med artikel 30 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning inrätta specifika program som ska göra idrottsverksamhet och idrottsvenemang mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Att fullt ut kunna ta del av kulturella föreställningar eller rekreationsverksamhet är grundläggande rättigheter och parlamentet uppmanar därför kommissionen att förbättra tillgängligheten till sådana evenemang, platser, varor och tjänster, inklusive på det audiovisuella området. Parlamentet välkomnar initiativen att förse audiovisuella och andra verk med lämplig textning eller ljudbeskrivning så att de blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

135. Europaparlamentet anser att digitala instrument bör tas fram för personer med funktionsnedsättning för att hjälpa till att integrera idrottsmän och idrottskvinnor med funktionsnedsättning, liksom plattformar för distansarbete och för så kallad hot-desking och co-working (gemensamma arbetsutrymmen). Parlamentet anser dessutom att kvalitativ undervisning och idrottsinfrastruktur i skolorna bör anpassas till barn med funktionsnedsättning och deras behov och att det i varje medlemsstat bör finnas en nationell och regional strategisk policyram för livslångt lärande, som innehåller konkreta åtgärder för kompetensutveckling för personer med funktionsnedsättning.

136. Europaparlamentet påminner om att delprogrammet Media i Kreativa Europa bör ägna särskild uppmärksamhet åt projekt som tar upp funktionsnedsättning, och att filmers och festivalers genomslag i detta avseende bör betonas.

137. Europaparlamentet betonar vikten av tillgänglighet för att alla personer med funktionsnedsättning fullt ut ska kunna utnyttja det europeiska turistutbudet.

138. Europaparlamentet betonar att turisttjänster måste beakta de särskilda behoven hos personer med funktionsnedsättning såsom lätt tillgång till information, kommunikation och anläggningar, såsom sovrum, badrum, toaletter och andra inomhusutrymmen.

139. Europaparlamentet understryker att principen om "säker turism för alla" bör vara riktmärket för alla turismrelaterade åtgärder, oavsett om de vidtas på nationell, regional, lokal eller europeisk nivå. Leverantörer av turisttjänster bör ta hänsyn till behoven hos personer med funktionsnedsättning och främja åtgärder för att anpassa byggnader och utbilda personal.

Särskilda skyldigheter

140. Europaparlamentet uppmanar till utarbetande av indikatorer avseende mänskliga rättigheter, och uppmanar medlemsstaterna att tillhandahålla kvalitativt och kvantitativt jämförbara data på grundval av olika faktorer, bland annat kön, ålder, sysselsättningsstatus och funktionsnedsättning, vad gäller all verksamhet inom EU. Parlamentet uppmanar kommissionen att finansiera relevant forskning och datainsamling, exempelvis om tillgänglighet inom turism och hälso- och sjukvårdstjänster, våld, övergrepp och utnyttjande av personer med alla typer av funktionsnedsättning i samhället och på institutioner.

141. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att harmonisera datainsamlingen om funktionsnedsättning genom socialundersökningar inom EU, i överensstämmelse med artikel 31 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, för att utvecklingen på detta område ska kunna kartläggas på ett korrekt sätt och offentliggöras. Parlamentet framhåller att sådan uppgiftsinsamling bör ske med hjälp av metoder som inkluderar alla personer med funktionsnedsättning, även dem med allvarigare funktionsnedsättningar och dem som bor på institution. Alla uppgifter som insamlas bör behandlas så rigoröst som det förutsätts i initiativ om mänskliga rättigheter och uppgiftsskydd, bland vilka märks, om än inte enbart, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och det europeiska dataskyddsdirektivet. Parlamentet betonar att sådan insamling av data och sådana undersökningar måste vara så specifika och målinriktade som möjligt och att de bör följas upp med lämpliga studier och workshoppar som leder till lämpliga och effektiva åtgärder.

142. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att systematiskt integrera rättigheter för personer med funktionsnedsättning i alla EU:s politiska strategier och program för internationellt samarbete.

143. Europaparlamentet understryker betydelsen av att uppnå de mål för hållbar utveckling som är kopplade till funktionsnedsättning, särskilt mål 4 om att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och behovet av fler skolor med tillgång till anpassade infrastrukturer och material för studerande med funktionsnedsättning, och av att investera i lärarkompetens för inkluderande undervisning och deltagande för barn i skolan och i samhället.

Torsdagen den 7 juli 2016

144. Europaparlamentet framhåller löftet om att ingen får hamna på efterkälken och hänvisningarna till funktionsnedsättning i målen för hållbar utveckling, särskilt i de avsnitt som handlar om utbildning, tillväxt och sysselsättning, bristande jämlikhet och tillgång till boende, och avseende datainsamling och övervakning av målen för hållbar utveckling, och rekommenderar att EU tar ledningen vid genomförandet av mål för hållbar utveckling som inkluderar funktionsnedsättning. Parlamentet framhåller dessutom hänvisningarna till Sendai-ramverket för katastrofriskreducering.

145. Europaparlamentet rekommenderar att EU tar ledningen när det gäller att genomföra 2030-agendan för hållbar utveckling på ett sätt som inkluderar funktionsnedsättning och att fastställa en arbetsplan och en halvtidsöversyn av arbetsplanen för att säkerställa en övervaknings- och utvärderingsmekanism och garantera EU:s ansvarsskyldighet.

146. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta en genomförandeplan för målen för hållbar utveckling och Sendai-ramverket för katastrofriskreducering i linje med konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Parlamentet understryker att en sådan plan bör bidra väsentligt till att fastställa indikatorer på områden knutna till funktionsnedsättning och socioekonomisk integrering. Parlamentet framhåller att fattigdom, socialt skydd, hälso- och sjukvård, våld mot kvinnor, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, tillgång till vatten, sanitära anläggningar och energi, motståndskraft mot katastrofer samt födelseregistrering förtjänar särskild uppmärksamhet vid fastställandet av indikatorer för målen för hållbar utveckling.

147. Europaparlamentet betonar att EU:s samtliga politiska strategier och program, både internt och externt, måste följa konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, och fastställa specifika åtgärder som säkerställer att rättigheter för personer med funktionsnedsättning integreras inom alla områden, inbegripet politiska strategier och program på området för humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd. Parlamentet uppmanar därför EU att anta en harmoniserad utvecklingspolitik som inkluderar funktionsnedsättning och att etablera en systematisk och institutionaliserad metod för att integrera rättigheter för personer med funktionsnedsättning i EU:s samtliga politiska strategier och program för internationellt samarbete.

148. Europaparlamentet rekommenderar EU:s delegationer och byråer att visa prov på tillräcklig kännedom om EU:s handikappstrategi och att arbeta på ett inkluderande och tillgängligt sätt. Parlamentet föreslår att det inrättas en kontaktpunkt för FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i Europeiska utrikestjänsten. Ett funktionsnedsättningsperspektiv bör snarast möjligt integreras i alla utbildningar om mänskliga rättigheter som ges inom ramen för uppdrag inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP).

149. Europaparlamentet uppmanar vidare EU att

- inrätta fler utvecklingsprojekt med uttrycklig inriktning på personer med funktionsnedsättning,
- inrätta en mekanism för att bygga kapacitet och utbyta goda lösningar mellan de olika EU-institutionerna och mellan EU och dess medlemsstater om humanitärt bistånd som är tillgängligt och inkluderar funktionsnedsättning,
- etablera kontaktpunkter för funktionsnedsättningsfrågor i EU-delegationerna, utse utbildade sambandspersoner som kan vara till nytta med sin sakkunskap och professionalism för personer med funktionsnedsättning,
- ta upp funktionsnedsättningsfrågor i dialoger med partnerländer och stödja och delta i strategiskt samarbete med partnerlandets icke-statliga organisationer för personer med funktionsnedsättning,
- se över den fleråriga budgetramen och Europeiska utvecklingsfonden inom ramen för konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning,
- infoga en hänvisning till integrering av funktionsnedsättningsfrågor i EU:s politiska strategier i det eventuella nya europeiska samförståndet om utveckling,
- överväga att örönmärka de medel som är avsedda för EU:s samtliga strategier och program för internationellt samarbete för de nationella programmen för personer med funktionsnedsättning,
- ge barn som kan vara utsatta för risk snabb, passande och heltäckande vård och omsorg, med tanke på hur viktigt det är att ingripa tidigt.

Torsdagen den 7 juli 2016

150. Europaparlamentet välkomnar det nya mål 12 i EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2015–2019. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att genomförandet av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning systematiskt tas upp i människorättsdialoger med tredjeländer. Parlamentet uppmanar EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter att leda och övervaka framstegen på detta område, med särskild hänsyn till standardiseringsinsatser i fråga om tillgänglighet.

151. Europaparlamentet förespråkar en effektiv integration av personer med funktionsnedsättning i samhället, det vill säga lokalsamhället, och finansiering av stödtjänster för personer som lever självständigt genom program inom ramen för finansieringsinstrument för yttre åtgärder. Parlamentet efterlyser en rationellare användning av EU:s strukturfonder. Parlamentet menar att man vid halvtidsöversynen av externa finansieringsinstrument ska bedöma hur effektivt dessa har bidragit till inkluderingen av personer med funktionsnedsättning i samhället och hur effektivt hinder har avlägsnats och tillgängligheten främjats. Parlamentet kräver dessutom att inga utgifter inom EU-program som stöder institutionalisering får leda till isolering av personer med funktionsnedsättning. Parlamentet uppmanar till förstärkning och kontroll av utgifter i samråd med organisationer för personer med funktionsnedsättning.

152. Europaparlamentet föreslår att alla som är anställda av EU med att förvalta dess yttre gränser och dess mottagningscentrum för asylsökande bör genomgå särskild utbildning om behoven hos personer med funktionsnedsättning, för att säkerställa att deras behov tillgodoses.

153. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen dragit sig ur den oberoende övervakningsramen (EU:s ramverk). Parlamentet är fast beslutet att hitta den lämpligaste utformningen för EU:s ramverk, så att det blir fullständigt förenligt med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och Parisprinciperna. Parlamentet begär att uppförandekoden mellan rådet, medlemsstaterna och kommissionen om fastställande av interna ordningar för Europeiska unionens genomförande av och representation när det gäller FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska ses över och ändras så att även parlamentet blir involverat.

154. Europaparlamentet betonar att det behövs förstärkt politiskt samarbete inom denna ram, också ekonomiska och personella resurser, för att den ska kunna fullgöra sina skyldigheter och genomföra rekommendationerna i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

155. Europaparlamentet lägger mycket stor vikt vid artikel 33 (om nationell tillämpning och uppföljning) i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och de avslutande iakttagelserna 76 och 77 från FN-kommittén för denna konvention, varför det ser positivt på att FN-kommittén godtar att Europaparlamentet ingår i EU-ramverket.

156. Europaparlamentet uppmanar budgetmyndigheterna att anslå tillräckligt med resurser för att EU:s ramverk på ett oberoende sätt ska kunna fullgöra sina uppgifter.

157. Europaparlamentet påminner om att utskottet för framställningar verkar för ett aktivt skydd av EU-medborgarna (fysiska och juridiska personer) i enlighet med artikel 227 i EUF-fördraget, så att dessa har möjlighet att inge klagomål om rättighetskränkningar inför EU-institutionerna samt de nationella och lokala myndigheterna, inklusive de myndigheter som inrättats genom tillämpning av EU-politik och som har som mål att tillämpa FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning inom ramen för den förklaring om befogenhetsavgränsning som är bifogad till slutakten för fördragets antagande.

158. Europaparlamentet understryker att utskottet för framställningar är det institutionella EU-organ (tillsammans med Europeiska ombudsmannen för skydd av allmänheten i fall av administrativa missförhållanden) som kan axla en skyddsfunktion inom ramen för EU-ramverket i enlighet med principerna för arbetet inom nationella människorättsinstitutioner ("Parisprinciperna"), vilka FN:s generalförsamling antog i sin resolution 48/134 från 1993.

159. Europaparlamentet påpekar att utskottet för framställningar för att fullgöra sin skyddsfunktion inom ramen för den oberoende övervakningen använder sig av preliminära undersökningar om överträdelser av den EU-lagstiftning som genomför konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, hänskjuter framställningar till andra parlamentsutskott, så att dessa genomför undersökningar eller vidtar lämpliga åtgärder samt avlägger besök på plats för att samla in information och komma i kontakt med de nationella myndigheterna.

Torsdagen den 7 juli 2016

160. Europaparlamentet påpekar att utskottet för framställningar årligen mottar ett avsevärt antal framställningar från personer med funktionsnedsättning som visar på den verklighet som miljontals människor runt om i Europa upplever då dagligen ställs inför svårigheter när det gäller tillgång till arbete och anställningar, utbildning och transport eller deltagande i det politiska, offentliga eller kulturella livet. Parlamentet betonar vikten av artikel 29 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som syftar till att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i det politiska och offentliga livet utan att utsättas för diskriminering.

161. Europaparlamentet påminner om att de mest uppmärksammade framställningarna ofta har haft stöd från organisationer i det civila samhället som företräder personer med funktionsnedsättning, varför man måste främja och sprida den skyddsroll som framställningar som avser kränkningar av dessa rättigheter har samt sådana framställningars ändamålsenlighet. Parlamentet lovordar den roll som dessa organisationer spelar vad gäller att främja social inkludering och en förbättring av livskvaliteten för personer med funktionsnedsättning.

162. Europaparlamentet noterar de framställningar där det rapporteras om fall av felaktigt handlande i vissa medlemsstater vad gäller säkerställande av bidrag till försörjningen av personer med funktionsnedsättning, med avseende på inte bara bristfällig utbetalning av lagstadgade bidrag, utan även fall som i framställning nr 1062/2014, där myndigheterna enligt uppgift – på grundval av tvivelaktiga medicinska bedömningar som de facto minskar graden av funktionsnedsättning – fattat godtyckliga administrativa beslut för att minska de bidrag som tidigare beviljats. Parlamentet uppmanar de berörda nationella, regionala och lokala myndigheterna att vara mer lyhörda för konsekvenserna av ett sådant handlande för de drabbade och deras anhöriga i vardagen, och uppmanar kommissionen att noggrant övervaka de olika politiska åtgärder och övriga därmed sammanhängande åtgärder som vidtas i de enskilda medlemsstaterna när det gäller funktionsnedsättning.

163. Europaparlamentet konstaterar att vissa medlemsstater som har ratificerat konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ännu inte har inrättat eller utsett de organ som ska genomföra och övervaka genomförandet av konventionen, i enlighet med kraven i artikel 33. Arbetet i de organ som redan inrättats, framför allt de övervakningsramar som anges i artikel 33.2, hindras av bristen på finansiella och mänskliga resurser samt avsaknaden av en solid rättslig grund för att utse dem.

164. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen alla medlemsstater att anslå de finansiella och mänskliga resurser som krävs för att de övervakningsramar som inrättats i enlighet med artikel 33.2 ska kunna fungera på ett stabilt sätt. De bör även garantera övervakningsramarnas oberoende genom att säkerställa att deras sammansättning och sätt att fungera överensstämmer med Parisprinciperna om funktionen hos nationella människorättsinstitutioner, i enlighet med kraven i artikel 33.2 – detta skulle stödjas genom fastställande av en formell rättslig grund där ramarnas funktion och räckvidd anges klart och tydligt. Parlamentet uppmanar eftertryckligen de medlemsstater som ännu inte utsett de organ som avses i artikel 33 att snarast möjligt göra detta och att ge organen i fråga de resurser och mandat som krävs för att de på ett ändamålsenligt sätt ska kunna fullgöra och följa upp sina skyldigheter enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

165. Europaparlamentet framhåller att nätverket för konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning måste stärkas för att på lämpligt sätt samordna genomförandet av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning internt, men också interinstitutionellt, samtidigt som man i sin verksamhet och sina möten aktivt involverar och nära samråder med personer med funktionsnedsättning genom de organisationer som företräder dem.

166. Europaparlamentet uppmanar enträget alla EU-institutioner, byråer och organ att inrätta kontaktpunkter och betona behovet av en övergripande interinstitutionell samordningsmekanism för alla generaldirektorat och EU-institutioner. Parlamentet vill att formerna för detta samarbete ska anges i en strategi för genomförandet av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

167. Europaparlamentet efterlyser en ökad interinstitutionell samordning mellan genomförandemekanismerna vid de olika EU-institutionerna.

EU-institutionernas efterlevnad av konventionen (i egenskap av offentliga myndigheter)

168. Europaparlamentet anser att det är viktigt att utskottet för framställningar anordnar riktade evenemang med fokus på framställningar rörande funktionsnedsättning, och betonar vikten av att få synpunkter inom ramen för en dialog med många olika berörda parter, inbegripet andra relevanta utskott inom Europaparlamentet, medlemmar i EU-ramverket för FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, organisationer i det civila samhället som företräder personer med funktionsnedsättning samt akademiker.

Torsdagen den 7 juli 2016

169. Europaparlamentet ser positivt på att den offentliga utfrågning om skydd av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning mot bakgrund av inkomna framställningar, som utskottet för framställningar anordnade den 15 oktober 2015, uppfyllde höga tillgänglighetsstandarder, och rekommenderar att man sörjer för att alla utskottssammanträden i parlamentet framöver är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

170. Europaparlamentet välkomnar användningen av punktskrift i kommunikationen med framställare och uppmuntrar samtliga EU-institutioner att använda sig av teckenspråk, lätt-att-läsa-format och punktskrift i sin kommunikation med allmänheten för att fullfölja och stärka ansträngningarna att göra allmänheten delaktig i institutionernas arbete och i det europeiska projektet.

171. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och EU-institutionerna att se till att det med hjälp av kommunikationssätt som är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, t.ex. punktskrift och lättlästa format, ges tydlig och heltäckande offentlig information om möjligheterna att delta i samrådsprocesser.

172. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och EU-institutionerna att se till att möjligheterna att delta i samrådsprocesser klart och tydligt får en bred publicitet med hjälp av tillgängliga kommunikationssätt, att synpunkter kan lämnas i andra format, såsom punktskrift och lättlästa format, och att offentliga utfrågningar och möten där föreslagen lagstiftning och politik diskuteras bör göras fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, inklusive personer med intellektuell funktionsnedsättning och inlärningssvårigheter.

173. Europaparlamentet understryker behovet av att göra det lättare för personer med funktionsnedsättning att delta aktivt och ge fritt uttryck för sina åsikter vid offentliga arrangemang och möten anordnade av institutionerna eller i deras lokaler, genom att erbjuda textning, teckenspråkstolkning och dokument med blindskrift och i lättlästa format.

174. Europaparlamentet uppmanar Europaskolornas styrelse, samt även kommissionen, att säkerställa inkluderande kvalitetsundervisning vid Europaskolorna i enlighet med kraven i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning på områdena ämnesövergripande bedömning, inkludering av barn med funktionsnedsättning och rimlig anpassning, varvid även föräldrar med funktionsnedsättning bör garanteras en inkluderande möjlighet att delta.

175. Europaparlamentet uppmanar institutionerna att stödja och främja arbetet inom Europeiska byrån för anpassad och inkluderande utbildning.

176. Europaparlamentet uppmanar EU att se över reglerna för det gemensamma sjukförsäkringssystemet, pensionsystemet och socialförsäkrings- och socialskyddsåtgärder med koppling till funktionsnedsättning för att säkerställa icke-diskriminering och lika möjligheter för personer med funktionsnedsättning, bl.a. genom att erkänna hälsobehov kopplade till funktionsnedsättning såsom fristående från sjukdom, och att främja självständigt boende och arbete genom att fullt ut ersätta extra kostnader för den utrustning eller de tjänster som krävs i arbetet (t.ex. blindskrift, hörapparater, teckenspråkstolk, textningstjänster m.m.).

177. Europaparlamentet uppmanar enträget institutionerna, byråerna och organen att, såsom ett led i en öppen och med avseende på funktionsnedsättning inkluderande process, se till att befintliga tjänsteföreskrifter är fullt och effektivt genomförda i linje med konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och interna regelverk och att genomförandebestämmelser utarbetas helt i enlighet med konventionens bestämmelser för att beakta de avslutande iakttagelserna.

178. Europaparlamentet uppmanar till lämplig behovsbaserad och konventionsförenlig rimlig anpassning för personer med funktionsnedsättning eller personer med omsorgsbehövande familjemedlemmar med funktionsnedsättning som arbetar i EU-institutionerna, med särskild hänsyn till behoven hos föräldrar med funktionsnedsättning.

179. Europaparlamentet uppmanar enträget institutionerna att anta omfattande rekryterings-, kvarhållande- och främjandeåtgärder, inklusive positiv särbehandling, för att aktivt och i betydande grad höja antalet tjänstemän eller anställda och praktikanter med funktionsnedsättning, däribland psykosociala och intellektuella funktionsnedsättningar, i överensstämmelse med artikel 5 i direktiv 2000/78/EG.

Torsdagen den 7 juli 2016

180. Europaparlamentet rekommenderar att heltäckande kurser om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning utarbetas för personalen i samråd med organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning, varvid fokus bör ligga på personal i frontlinjen, chefer och upphandling.

181. Europaparlamentet uppmanar EU-institutionerna att tillgängliggöra sitt internetinnehåll och sina appar, inklusive intranäten och alla väsentliga dokument och allt väsentligt audiovisuellt innehåll, och att samtidigt garantera fysisk tillgänglighet till sina byggnader.

182. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att samarbeta nära med EU:s övriga institutioner, organ och byråer samt med medlemsstaterna, för att samordna en ändamålsenlig och systematisk uppföljning av de avslutande iakttagelserna, eventuellt med hjälp av en strategi för genomförandet av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

183. Europaparlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att säkerställa ett strukturerat och systematiskt samråd med och deltagande av organisationer för personer med funktionsnedsättning när de genomför sina respektive avslutande iakttagelser.

184. När det gäller artikel 35 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, där konventionsstaterna åläggs att avge en inledande rapport och därefter påföljande rapporter om genomförandet av konventionen, anser Europaparlamentet att dessa rapporter bör läggas fram vart fjärde år och utarbetas med deltagande av handikapporganisationer.

o

o o

185. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.
